

KARİN KARAKAŞLI

Asiye
Kabahat'ten
Şarkılar
Dinlediniz

KARİN KARAKAŞLI
ASİYE KABAHA'TTEN
ŞARKILAR DİNLEDİNİZ

© 2016, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Mart 2016, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 3 000 adet yapılmıştır.

Editör: Mustafa Çevikdoğan

Düzeltili: Mert Tokur

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Tasarım (www.lom.com.tr)

Kapak baskı: Azra Matbaası

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3. Kat No: 3-2

Topkapı-Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 27857

İç baskı ve cilt: Ayhan Matbaası

Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. Gelincik Sokak No: 6 Kat: 3 Güven İş
Merkezi, Bağcılar, İstanbul

Sertifika No: 22749

ISBN 978-975-07-3176-1

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750731761

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 31730

KARİN KARAKAŞLI

ASIYE KABAHAAT'TEN
ŞARKILAR DİNLEDİNİZ

ANLATI

Karin Karakaşlı'nın Can Yayınları'ndaki diğer kitabı:

Yetersiz Bakiye, 2015

KARİN KARAKAŞLI, 1972'de İstanbul'da doğdu. Boğaziçi Üniversitesi Mütercim Tercümanlık Bölümü'nün ardından Yeditepe Üniversitesi Karşılaştırmalı Edebiyat Bölümü'nde yüksek lisans eğitimini tamamladı. 1998'de öykü dalında *Varlık* dergisinin Yaşar Nabi Nayır Gençlik Ödülü'nü kazandı. *Agos* gazetesi genel yayın yönetmen yardımcısı olan ve kapanana kadar *Radikal 2*'de düzenli olarak yazan Karakaşlı'nın eserleri şunlardır: *Başka Dillerin Şarkısı* (öykü, 1999), *Can Kırıkları* (öykü, 2002), *Müsait Bir Yerde İnebilir miyim?* (roman, 2005), *Ay Denizle Buluşunca* (gençlik romanı, 2008), *Cumba* (deneme, 2009), *Türkiye'de Ermeniler: Cemaat, Birey, Yurttaş* (inceleme, Günay Göksu Özdoğan, Füsun Üstel ve Ferhat Kentel'le, 2009), *Benim Gönlüm Gümüş* (şiir, 2009), *Gece Güneşi* (çocuk kitabı, 2011), *Her Kimsen Sana* (şiir, 2012), *Dört Kozalak* (gençlik romanı, 2014), *Yetersiz Bakiye* (öykü, 2015), *İrtifa Kaybı* (şiir, 2015).

kırmızı mürekkeple boyanmış bir
geyik başı uyuyor kalbimde.
fosforlu gözleri açıklanamayan
şeylerin merkezi gibi. tıpkı bunun
gibi açıklanamayan şeylerin merkezi
olsun isterdim bu kitap; yolunu
şaşırmış bir geyik izini bırakırken
onun üstünde; ararken diğer
geyiği...

LÂLE MÜLDÜR

Şiir yazmak geyik avlamaksa eğer, öldükten sonra
avlanmalı geyikler. Yani yaşananlar soğuduktan sonra
yazılmalı. Hayatı yok etmedikçe şiiri var edemezsiniz.
Yaşamdaki o canlılığı, kıvıldağan şeyi yok edeceksiniz;
öbür alanda var etmek için.
Hem genç bir kadinken, herkes sizin gizlerinizi merak
eder. Bu yüzden bugüne kadar gizlerimi hep sakladım,
bunu savundum. Zaten giziniz olmazsa yazamazsınız.
Ama şimdi ipuçları vermeyi yeğliyorum. Çünkü geyikler
çoktan öldü.

GÜLTEN AKIN

HESAP

Uzak sevincim ey!
Kırık dökük ülkenin seçkin çiçeği!

NİLGÜN MARMARA

Kitleden hep aynı slogan işitiliyor. Katil devlet hesap verecek... Katil devlet hesap verecek... Ka...

Kim bilir bu kaçınıcı yürüyüş. Tünel-Galatasaray arasına sıkışmış, hava moleküllerine karışmış, nefes aldırmayan, çaresiz kılan bir tuhaf öfke. Kim bilir bu kaçınıcı ölüm. En mutlu ânını ayıp kılan keskinlikle hayatının orta yerine düşen katliamlarla dolu bir tuhaf ülke.

Üstelik gündelik hayatın devam etmesi gerekir. Bir çocuk kitabın taslağıyla boğuşurken özel timlerin Kürt coğrafyasında keseden piyango bileti çeker gibi, karıştırmayı, kanatmayı düşündükleri yerde bir çocuğu daha rasgele öldürdükleri haberi gelir.

Devletin espri anlayışı insanı buz kestiren cinsten. Çıkıp, "Hesap verdik ya kardeşim, Ankara'daki canlı bomba saldırısında 109 kişi hayatını kaybetti," diyebilir. Sunduğu ölü sayısını hesap vermek sayabilir, hep yaptığı üzere ustalıklı sırasını savabilir. Hem burası kayıp ölümler ülkesi. Mezarı bilinmeden bir köşede doğanın insafına

terk edilmişlerin mekânı. Yüzyıldır. Cumartesi Anneleri tek tanığımız. Her Allahın günü ölen; her cumartesi ölüsünü de dirisini de bir kez olsun dünya gözüyle göremediklerini bize son bilindikleri yaşta donmuş sevdiklerinin fotoğraflarını göstererek anımsatan kadınlar..

“Sözde PKK mezarlığı havaya uçuruldu,” diye bir başlık okuyorum bir yerlerde. Mezarlığın sözdesi insanı sinirden güldürüyor. Ölülerin bombalanması da öyle. Bütün bunların üzerine barıştan bahsedilmesi de öyle. Yitirdiğin canlar için acıyla katılmış yürürken tazyikli su ve biber gazı yemek de öyle. Bunların günlük hayat rutini olması da öyle.

Reenkarnasyon diyarıdır bu topraklar. Ölümle ölüp yeniden doğduğun. Artakaldığın için.

ÖLÜM DOĞUM ÖLÜM

Veda geliyor şimdi, öğretmek için
sevgilenmeyi, uçuşan, geriye dönen
vakitte

NİLGÜN MARMARA

Mezarlıklara gitmek yürek ister. Bir tanıdığımızın babası vefat etti. Bağlarbaşı'ndaki Ermeni mezarlığına doğru yola çıktık. Yola çıktık babamla birlikte. Babanla birlikte babasını kaybetmiş bir yakın için mezarlığa gitmek yürek ister. İhtimaller soğuk ter damlalarıdır alınında. Silersin çaktırmadan. Sonra göğüskafesine kaçan kuşun peşine düşmek gerekir. Yarım tablet Dideral'i yuttun diyelim hemen. Kuş daha bir süre çırpınmaya devam eder. Babanın Türkçesini dinlersin, bir kuşağın dilidir o. Tiril tiril giydiği gömleği, özenle taradığı beyaz saçları ayırt edersin. Tatlı bir losyon kokusu gelir ondan taraf. Cenazeye saygısını kıyafetiyle gösteren kuşağın giyinişidir o. "Kızım, arkamdan şu gömleğe baksana, iyi duruyor mu?" der. Elinle bel tarafını usulca biraz düzeltirsin. Pek çok küçük jestten biridir aranızdaki. Elim üstünde demenin bir çeşidi. Yavaşça tutarsın o damarlı zayıf eli.

Böylece mezarlığa gidiyoruz işte babamla. Yan yana

fotoğraflarda saçları giderek beyazlaşan babamla. Denizci kıyafeti ve şapkasıyla koluna konmuş küçük kız kocaman gözlerle bakmıştı dünyaya. Babanın saçları simsiyahtı. Zaman kendini o siyahlık kadar arka plandaki ayrıntılardan da ele veriyor; çizgili duvar kâğıtlarından, aynalı vitrinden, babanın gömleğinin geniş yakası ve koca manşonlardan.

Bağlarbaşı yolunda çocukluğunun içinden geçiyor koca bir adam çünkü çocukluk hiçbir yere gitmez: “O zamanlar bütün evler ahşap, cumbalı ve iki katlıydı. Bahçede ağaçlardan toplardık meyveleri. Kadıköy de bostanlıktı hep. Okula geç kaldığımda vapura koştururken o bostanlardan koşardım. Hareket etmesine üç dakika kala ötmeye başlardı vapurun düdüğü. O sesle koşardım. Bazen de Unciyan Efendi’yi beklesin diye bir-iki dakika ilaveten dururdu vapur. Kaptan çoğu yolcuyu tanırdu zaten. Bazen yalıların önünden geçerken de sireniyle selam verirdi.”

Benim Kadıköy’üm hafta içi görece sakinliğine rağmen hafta sonu dersane ve gezinti kalabalıklarıyla Taksim kalabalıklarını aratmayan bir yer artık. Böğrüne koca çantalar yediğin, omuz atanın dönüp bakmadığı, “Çok özür dilerim, iyi misiniz?” diye sormadığı bir yer. Arabadan çok yaya trafiği olan ve kimi eski ara sokakları dışındada ağaçlara rastlayamadığın.

Yol ile yıl birbirini sadece ses olarak değil özde de çağırın iki sözcük. İhtimal ikisini de telaffuz ettiğin anda, gözünün önünde canlanan bir resim olmasından. Anlamlarının şiddetinden. Bir de kimi yolları ancak yıllar içinde alabileceğimizden.

Yoldan ilerlerken Zeynep-Kâmil Hastanesi’nin önünden geçtiğimizde babamın doğum yılıma dönmesi de bundan. Çember zaman işte, bugünün içinde benim hatırlayamadığım bir döneme geri ışınıyor babamı. “Sen burada doğmuştun kızım,” diyor. Sesi bir anda canlanıyor.

“Annen gece sancılanınca apar topar geldik hastaneye. Ama gece boyu başlamadı doğum. Ben de sabah erken bir koşu eve gidip tıraş olayım dedim. Tam o ara hastane-deki yakınımızdan telefon geldi. ‘Bir kızınız oldu,’ diye. Sabah onda doğmuşun. Bana o günden oyun yapmaya başladın.”

Zeynep-Kâmil Hastanesi’nin tarihi de coğrafyası da ilginç. Bir kere Türkiye’nin bu en büyük doğum hastanesinin yolu Türkiye’nin en büyük mezarlığı Karacaahmet’in ana giriş kapısına uzanıyor. Hastanenin ismiyse Zeynep Hanım’la Kâmil Paşa’nın aşkından geliyor.

Kâtip olarak gittiği Mısır’da, Vali Kavalalı Mehmet Ali Paşa’nın kızı Zeynep’i seven, kısa sürede geldiği yüksek mevkiler kıskanılınca Fransız yanlısı olmak iftirasıyla taptığı eşini yitiren, nice çileli sürgün yıllarının ardından Zeynep Hanım’la ikinci kez evlenen Yusuf Kâmil Paşa İstanbul’da eşiyile birlikte dünya işlerinden soyutlanıp hayra çalışmış sadece. Yusuf Kâmil Paşa ile eşi Zeynep Hanım tarafından özel mülklerinde hastalara ücretsiz hizmet vermek amacıyla yaptırılmış olan Zeynep-Kâmil Hastanesi, şifa veren bir aşkın hikâyesi.

Yüzyılı aşkın bir süredir hastanede doğan kız bebeklerin göbekleri Zeynep, erkeklerinki ise Kâmil adıyla kesiliyor.

Benim göbek adım Zeynep değil.

Yığıldığın günlerin sonuna gelirsin. Düştüğün zeminden, çöktüğün kaldırım kenarından ayağa kalkarsın. Hayat beklemez çünkü. Ve daha ölmediysen, yaşıyor taklidi yapman gerekir. Bedenine yabancı kalırsın, aynaların üzerine örtüler atarsın. Görmeyesin kendini diye. Ve ellerini hiçbir şey ısıtmaz. Burnunu, kollarını, ayaklarını da. Soğuk sular iner omurgandan aşağı, bir yandan da alnın terler ama. "İyi misin?" sorusunu sormasınlar diye ara sokaklara, daha önce hiç geçmediğin yollara saparsın. Yabancılarla konuşur, en yakın olanından kaçarsın. Utanırsın, çünkü birinin utanması gerekir.

Asiye Kabahat'ten Şarkılar Dinlediniz, insanın ve haliyle zulmün olduğu tüm zamanlarda, kimi zaman sözler anlamsız kaldığından kimi zaman kelimeler boğazda düğümlendiğinden dile getirilemeyen acıların bir sis bulutu gibi etrafımızı kuşattığı sarsıcı bir kitap.

Karin Karakaşlı'nın hepsi birbirine sıkı sıkıya kenetlenmiş metinleri; Berlin'de, İstanbul'da, kalabalık konferans salonlarında, havaalanlarında, kimsesiz otel odalarında, kafelerde; yazılamamış romanların, yazarından hesap soran öksüz kahramanlarıyla zavallı dünyamızın kimseye hesap sormaya gücü yetmeyen ezilmişleri arasında dolaşiyor.

